

DZIENNIK URZĘDOWY
WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ W OLSZTYNIE

Olsztyn, dn. 10 lipca 1961 r. Nr 17 Poz. 153

TREŚĆ:

UCHWAŁA Nr XXV/260
PREZYDIUM WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 24 czerwca 1961 r.

w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa olsztyńskiego wytycznych dla urzędów i instytucji w zakresie zapobiegania pożarom oraz instrukcji przeciwpożarowej dla właścicieli, zarządzających i użytkowników budynków mieszkalnych i gospodarczych w miastach i osiedlach.

Działając na podstawie art. 53 ust. 4 pkt. 3 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16), art. 1, 2, 3 ustawy z dnia 13. IV. 1960 r., o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) oraz nawiązując do uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr II/6/60 z dnia 28 kwietnia 1960 r. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej uchwala:

§ 1.

Wprowadzić jako obowiązujące na terenie województwa olsztyńskiego:
1) Wytyczne dla urzędów i instytucji w zakresie zapobiegania pożarom stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
2) Instrukcję przeciwpożarową dla właścicieli, zarządzających i użytkowników budynków mieszkalnych i gospodarczych w miastach i osiedlach stanowiącą załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się kierownikowi Urzędu Spraw Wewnętrznych oraz przewodniczącym prezydiów powiatowych rad narodowych (MRN m. Olsztyna).

§ 3.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem podjęcia. Traci moc uchwała Nr XXII/114 Prezydium WRN z dnia 24. VI. 1960 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji przeciwpożarowej na obszarze województwa.

Sekretarz Prezydium (—) **mgr W. Medyński**

Przewodniczący Prezydium (—) **inż. M. Gotowiec**

Załącznik Nr 1 do uchwały PWRN Nr XXV/260 z dnia 24 czerwca 1961 r.

W Y T Y C Z N E
DLA URZĘDÓW I INSTYTUCJI W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIU POŻARÓW NA TERENIE POWIATU (MIASTA)

I. Postanowienia ogólne.

1. **Obowiązki mieszkańców, użytkowników i zarządzających w zakresie zapobiegania pożarom.**

Każdy właściciel, użytkownik, zarządzający zobowiązany jest zabezpieczyć posiadany, użytkowany, lub administrowany obiekt przed powstaniem i rozszerzaniem się pożaru w sposób określony zarządzeniami, przepisami, instrukcjami i wytycznymi właściwych organów, urzędów lub instytucji oraz straży pożarnych. Wyżej wymienieni obowiązani są zaopatrzyć się w stosowne przepisy i instrukcje przeciwpożarowe, względnie zapoznać się z ich treścią w powiatowych komendach straży pożarnych lub w oddziałach powiatowych Związku OSP.

2. **Obowiązki kierowników zakładów, urządzeń i obiektów.**

Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r., o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20 z 1960 r.) kierownicy zakładów pracy obowiązani są do zabezpieczenia przeciwpożarowego swych zakładów, a w szczególności do:
a) zapewnienia odpowiednich warunków ochrony przeciwpożarowej zakładu w zakresie bezpieczeństwa osobistego ludzi, wymagań budowlanych, technologicznych i innych,
b) zaopatrzenia zakładu pracy w odpowiednie urządzenia przeciwpożarowe zgodnie z obowiązującymi przepisami,
c) zaznajamiania załóg zakładów z instrukcjami regulaminami przeciwpożarowymi oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem,
d) wykonywania zarządzeń wydawanych w związku z kontrolą stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie zakładu.

Kierownicy zakładów służby zdrowia, teatrów, kin, szkół itp. są obowiązani poza obowiązkami, o których mowa w ust. 1 do zapewnienia osobom przebywającym w tych zakładach bezpieczeństwa na wypadek pożaru, a w szczególności do zapewnienia ewakuacji.

3. **Obowiązki kierowników organów administracji państwowej nadzorujących zakłady i przedsiębiorstwa.**

Kierownicy organów administracji państwowej jak: Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa, Gospodarki Komunalnej, Inspektoratu Oświaty, Państwowej Inspekcji Energetycznej oraz organów nadrzędnych nadzorujących jednostki przemysłowe, handlowe. usługowe, powinni w ramach obowiązków służbowych:
— dbać o właściwe zabezpieczenie przeciwpożarowe podległych im obiektów,
— dopilnować wprowadzenia i przestrzegania przepisów i zarządzeń przeciwpożarowych,
— kontrolować w podległych lub nadzorowanych jednostkach czy są wykonywane i przestrzegane postanowienia dotyczące ochrony przeciwpożarowej.

II. Zadania Prezydium Powiatowej Rady Narodowej oraz innych urzędów i instytucji współuczestniczących w pracach zapobiegania pożarom.

1. Rady narodowe i ich prezydia powinny:
— dbać o stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego w obiektach im podległych,
— analizować ocenę stanu zagrożenia pożarowego,

— uchwalać plany rozwoju ochrony ppożarowej,
— sprawdzać poprzez własne organy fachowe wykonanie planów rozwoju ochrony przeciwpożarowej oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego,
— sprawdzać wykonanie przez podległe jednostki zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

2. Wydział Architektury i Budownictwa.

Na podstawie zarządzenia Nr 58 Prezesa Komitetu d/s Urbanistyki i Architektury z dnia 20. VI. 1958 r. oraz pisma Komitetu d/s Urbanistyki i Architektury z dnia 24 czerwca 1958 r. w sprawie wytycznych i jednolitego regulowania wymagań przeciwpożarowych przy projektowaniu indywidualnych zagród wiejskich Wydziały Architektury i Budownictwa w zakresie prac zapobiegania pożarom powinny w szczególności:

a) przy opracowaniu planów przestrzennych i zatwierdzaniu lokalizacji obiektów, przestrzegać przepisy w sprawie wymaganych odległości pomiędzy poszczególnymi obiektami. W sprawach wątpliwych należy zasięgać opinii oraz uwzględniać w tym zakresie wymagania lub wskazania właściwych terenowych organów ochrony przeciwpożarowej,
b) przy opracowaniu lub zatwierdzaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej należy sprawdzać, czy uwzględniane są przepisy i normy przeciwpożarowe dotyczące: ognioodporności budynków, oddzielania przegrodami przeciwpożarowymi (ścianami przeciwpożarowymi, korytarzami, wolnymi pasami przestrzennymi) poszczególnych stref przeciwpożarowych, wymagań ewakuacyjnych, urządzeń ogrzewniczych, przewodów kominowych oraz instalacji elektrycznych,
c) w ramach prowadzonego nadzoru budowlanego należy sprawdzać czy nie są wznoszone budowle bez zatwierdzonej dokumentacji lub zezwolenia,
d) w ramach prowadzonych konserwacji budynków dopilnowywać przeprowadzenia remontu kominów, palenisk i wykonywania innych prac budowlanych mających na celu polepszenie warunków bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
e) w oparciu o terenowy przemysł materiałów budowlanych inicjować produkcję niepalnych i ognioodpornych materiałów budowlanych w oparciu o zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 22. XII. 1958 r. i ramowy regulamin działania zespołu odbudowy lub budowy zagród (Monitor Polski Nr 7 z 1957 r., poz. 30),
f) organizować przebudowę wsi przez zmianę pokryć z łatwopalnych na ognioodporne (impregnowanie lub uodparnianie materiałów palnych), tworzenie przerw ogniowych oraz organizowanie planowej odbudowy wsi spalonych. Prowadzenie akcji w tym zakresie znajduje całkowite poparcie w uchwale Nr 256 Rady Ministrów z dnia 18. VII. 1958 r. (M.P. Nr 61 poz. 345) w sprawie pomocy państwa przy racjonalnej zabudowie wsi nowopowstających oraz wsi odbudowywanych po zniszczeniach powodowanych masowymi klęskami żywiołowymi.
Pasy przestrzenne t.zw. przerwy ogniowe winny być zakładane we wsiach o zwartej i łatwopalnej zabudowie i dachach krytych słomą w odstępach około 200 m (pas szerokości 100 m).
W granicach tych pasów wszelkie budynki kryte słomą lub gontem muszą być przekryte dachówką glinianą lub cementową względnie eternitem lub blachą.
Budynki, które ze względu na słabą konstrukcję nie nadają się do zmiany przekrycia, a przebudowa ich jest nie opłacalną winny być rozebrane. Budynki o słabej konstrukcji dachów powinny mieć wymienione wiązania dachowe przed nałożeniem dachówki względnie być przekryte eternitem.

3. Rejonowe Zakłady Zbytu Energii Elektrycznej.

Na podstawie pisma z dnia 20.I.1959 r. w sprawie współdziałania z organami Państwowej Inspekcji Energetycznej wydanego przez Komendę Główną Straży Pożarnych, a uzgodnionego z Państwową Inspekcją Energetyczną — Rejonowe Zakłady Zbytu Energii Elektrycznej zobowiązane są w szczególności do:
— udziału w dochodzeniach popożarowych i kontrolowaniu pod względem bezpieczeństwa pożarowego instalacji i urządzeń elektroenergetycznych,
— podawania informacji o metodach zwalczania walki z przyczynami pożarów, jakie mogą powstać od urządzeń i instalacji elektrycznych,
— prowadzenia propagandy w zakresie rozpowszechnienia urządzeń i instalacji elektrycznych z uwzględnieniem bezpieczeństwa pożarowego.

4. Zakład Usług Kominiarskich.

Personel obsługi kominiarskiej poza podstawowymi czynnościami wycieru kominów i usuwania sadzy jako pośredniej przyczyny powstania pożaru zobowiązany jest w szczególności:
— sprawdzać stan techniczny kominów, palenisk i przewodów dymowych,
— wskazywać właścicielom, administratorom lub użytkownikom na konieczność dokonywania napraw i usuwanie usterek stwierdzonych podczas kontroli stanu technicznego kominów, palenisk, przewodów dymowych,
— zgłaszać prezydiom rad narodowych meldunki na opornych obywateli nie wykonujących poleceń dotyczących usunięcia wad kominowych, palenisk i innych zagrażających możliwością powstania pożaru.

5. Wydział Przemysłu.

a) Wydział Przemysłu zobowiązany jest przed wydaniem zezwolenia na uruchomienie zakładu uzyskać orzeczenie właściwej terenowo komendy straży pożarnej stwierdzające zadawalający stan przeciwpożarowego zabezpieczenia zakładu.
b) zarządzić zamknięcie zakładu w przypadku zgłoszenia przez komendę terenową straży pożarnych wniosku stwierdzającego, że pomieszczenie zakładu przeznaczone dla celów produkcyjnych nie odpowiada warunkom bezpieczeństwa pożarowego ze względu na wymogi lokalizacyjne i budowlane, związane produkcji,
c) na wniosek właściwej terenowo komendy straży pożarnej odebrać koncesję kominiarską względnie zmniejszyć wielkość rejonu kominiarskiego. Wniosek taki składa właściwa terenowo komenda straży pożarnej w wypadku stwierdzenia na danym rejonie kominiarskim wzmożonej palności spowodowanej paleniem się sadzy na skutek: a) niewłaściwego wycieru kominów i przewodów spalinowych, b) nie dokonywania terminowygo wycieru z braku odpowiedniej ilości kadry fachowej w stosunku do wielkości rejonu obsługiwanego.
W pierwszym przypadku właściwa terenowa komenda straży pożarnej składa wniosek o odebranie koncesji, zaś w drugim wypadku o zmniejszeniu koncesjonariuszowi obsługiwanego dotychczas rejonu.

6. Inspektor Powiatowy Państwowego Zakładu Ubezpieczeń.

Do Inspektoratu PZU należy w szczególności:
— współdziałanie z terenowymi komendami straży pożarnych w zakresie opiniowania potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
— finansowanie poczynań prewencyjnych,
— współdziałanie w pracach propagandowych, postępu technicznego w pracach prewencyjnych.

7. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Do zadań Związku OSP należy w szczególności:
— opracowywanie planów prac propagandowych i planów nakładów finansowych,
— prowadzenie działalności propagandowej, pozyskiwanie do współpracy w tym zakresie innych organizacji,
— rozpowszechnianie wydawnictw, rozprowadzanie materiałów propagandowych.

III. Zadania Powiatowych Komend Straży Pożarnych.

Powiatowe Komendy Straży Pożarnych jako organy przeciwpożarowe prezydiów powiatowych rad narodowych kierują i koordynują całokształtem spraw ochrony przeciwpożarowej pod względem fachowym oraz sprawują kierownictwo i nadzór w zakresie zapobiegania pożarom na terenie powiatu, a w szczególności:

1. **Ustalają kierunki działania w zapobieganiu pożarom poprzez:**

— opracowywanie oceny stanu zagrożenia pożarowego,
— opracowywanie na podstawie analizy zagrożenia pożarowego planu ochrony przeciwpożarowej powiatu i uzgadnianie planu z urzędami i instytucjami współuczestniczącymi w pracach zapobiegania pożarom,
— po zasięgnięciu fachowej opinii Wojewódzkiej Komendy Straży Pożarnych przedstawienie oceny zagrożenia pożarowego i planu rozwoju ochrony przeciwpożarowej do zatwierdzenia prezydium powiatowej rady narodowej,
— dopilnowanie terminowego wykonania planu, składanie prezydium powiatowej rady narodowej i wojewódzkiej komendzie straży pożarnych sprawozdań i oceny wykonania planu.

2. **Udzielają fachowej pomocy prezydiom gromadzkich rad narodowych, a mianowicie:**

— przekazują zainteresowanym prezydiom wycinki planów prac w zakresie ochrony przeciwpożarowej dotyczących danej gromady jak również zadania zlecone przez prezydium powiatowej rady narodowej, wynikające z planu zabezpieczenia przeciwpożarowego powiatu oraz udzielają fachowej pomocy w organizacji ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczeniu przeciwpożarowym osiedla,
— dopilnowują wykonania zleconych zadań, realizacji wytycznych i instrukcji w zakresie zapobiegania pożarom,
— udzielają porad i oceniają na naradach, odprawach, sesjach i konferencjach działalność na odcinku zabezpieczenia przeciwpożarowego wsi i osiedli,
— wydają opinie w zakresie potrzeb finansowych i materiałowych na ochronę przeciwpożarową.

3. **Sprawują kierownictwo i nadzór nad działalnością zapobiegawczą straży pożarnych i zespołów kontrolnych.**

W powyższym zakresie komenda powiatowa straży pożarnych:
— szkoli członków OSP zespołów kontrolnych, sołtysów oraz dostarcza fachowych materiałów, instrukcji i wytycznych,
— przeprowadza wyrywkowe kontrole sprawdzające organizację, przygotowanie fachowe i jakość wykonywanych prac przez przeciwpożarowe zespoły kontrolne,
— organizuje pokazowe kontrole stanu bezpieczeństwa pożarowego w zagrodach przy współudziale organów MO, członków korpusu technicznego pożarnictwa, rejonowych naczelników OSP itp.,
— udziela fachowej pomocy w prawidłowym prowadzeniu prac kontrolnych przeciwpożarowych, zespołom kontrolnym, naczelnikom OSP, sołtysom, jak również w zakresie prac propagandowych oraz w sprawach rozbudowy wsi z punktu widzenia bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
— analizuje działalność sołtysów OSP, oraz zespołów kontrolnych i wyciąga właściwe wnioski z wykonania zadań dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

4. **Sprawują nadzór nad bezpieczeństwem przeciwpożarowym zakładów.**

a) W ramach tego nadzoru:
— kontrolują czy zakład zabezpieczony jest zgodnie z planem ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi przepisami i wymaganiami przeciwpożarowymi,
— wydają zarządzenia pokontrolne i sprawdzają ich wykonanie,
— opiniują plany ochrony przeciwpożarowej i instrukcje przeciwpożarowe zakładu,
— organizują narady z kierownikami zakładów oraz instytucji w sprawach podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego,
— prowadzą doszkalanie komendantów, kierowników i referentów ochrony ppożarowej oraz przeprowadzają z nimi odprawy i kursokonferencje,
— powodują utworzenie stanowisk komendantów, kierowników, bądź referentów ochrony ppożarowej oraz grup samoobrony,
— opiniują projekty planów inwestycyjnych oraz remontów budynków, urządzeń i instalacji pod względem bezpieczeństwa pożarowego,
— współpracują z organami TOPL powiatu, kierownictwem zakładów w sprawach przystosowania i przygotowania zakładów do warunków TOPL zgodnie z przepisami ppożarowymi,
— w stosunku do kierowników zakładów i obiektów winnych zaniedbań w stanie bezpieczeństwa pożarowego, przedstawiają za pośrednictwem Prezydium Powiatowej Rady Narodowej odpowiednie wnioski Komisji Ochrony Porządku Bezpieczeństwa Publicznego Powiatowej Rady Narodowej, względnie sprawy tych zaniedbań kierują do kolegium karno-administracyjnego lub do prokuratury w celu pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

b) W zakresie kontroli w zakładach pracy i obiektach nadzorowanych:
— każdy zakład pracy powinien być przynajmniej raz w roku skontrolowany pod względem faktycznego stanu bezpieczeństwa ppożarowego zgodnie z opracowanym planem kontroli,
— nie należy stosować osobnych wyjazdów celem dokonania oddzielnej kontroli zakładów oraz miejscowości wiejskich,
— pracownik PKSP przed przystąpieniem do kontroli zobowiązany jest zgłosić kierownikowi zakładu swoje przybycie i omówić z nim istniejące formy organizacji ochrony ppożarowej, z czego one wypływają oraz zasięgnąć opinii w sprawie pracy miejscowych organów ochrony ppożarowej,
— kontrola powinna być prowadzona przy udziale przedstawiciela pionu technicznego lub administracyjnego i w obecności komendanta, kierownika lub referenta ochrony przeciwpożarowej.

W czasie kontroli należy sprawdzić:
— wykonanie poprzednio wydanych zarządzeń pokontrolnych,
— dostosowanie obowiązującego planu, względnie instrukcji ppożarowej do aktualnego stanu zakładu,
— znajomość tego planu lub instrukcji przez poszczególnych pracowników, a w szczególności zatrudnionych w działach o większym zagrożeniu pożarowym,
— stan sprzętu i urządzeń przeciwpożarwych oraz znajomość obsługi tych urządzeń przez personel zakładu,
— ogólny stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego w poszczególnych pomieszczeniach oraz na terenie podwórza.
W przypadkach szczególnie zagrażających bezpieczeństwu przeciwpożarowemu, wydać na miejscu doraźne polecenie w celu natychmiastowego usunięcia istniejącego zagrożenia.
W wyniku przeprowadzonej kontroli należy na terenie zakładu sporządzić protokół w 2-ch egz. podpisany przez kierownika zakładu i osobę kontrolującą, pozostawiając jeden egzemplarz kierownikowi zakładu pracy. Następnie wydać zarządzenie pokontrolne i w ustalonym terminie sprawdzić jego realizację.

c) W zakresie udziału komendy powiatowej straży pożarnych w zabezpieczeniu przeciwpożarowym zakładów podległych Wojewódzkiej Komendzie Straży Pożarnych lub służbie resortowej ochrony przeciwpożarowej:

— powiatowa komenda straży pożarnych może brać udział w kontrolach przeprowadzanych przez wojewódzką komendę straży pożarnych lub inspektorat resortowej ochrony przeciwpożarowej na następujących zasadach:
— współdziała w kontrolach przeprowadzonych przez przedstawiciela WKSP w zależności od każdorazowej decyzji komendy wojewódzkiej,
— przeprowadza kontrole w zakładach będących pod bezpośrednim nadzorem WKSP na jej polecenie,
— sprawdza wykonanie zarządzeń pokontrolnych wydanych przez Komendę Główną Straży Pożarnych lub resortową służbę ochrony przeciwpożarowej,
— ze sprawdzenia wykonania zarządzeń pokontrolnych powiatowa komenda straży pożarnych sporządza protokół w 2-ch egz., z których jeden egz. wysyła do Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnych,
— jeżeli wspomniane czynności sprawadzające dotyczą obiektu podległego resortowej ochronie przeciwpożarowej, to wówczas komenda powiatowa sporządza protokół w 3-ch egz. z których 2 egz. wysyła do Wojewódzkiej Komendy Straży Pożarnych.

d) W ramach nadzoru ogólnego Komenda Powiatowa Straży Pożarnych zobowiązana jest ponadto do:
— sprawdzania, czy resortowe organa ochrony przeciwpożarowej przeprowadzają kontrole stanu bezpieczeństwa pożarowego co najmniej jeden raz w roku i czy w wyniku tychże kontroli wydawane są zarządzenia pokontrolne,
— występowania do Wojewódzkiej Komendy Straży pożarnych z wnioskiem w sprawach utworzenia lub likwidowania stanowisk komendatów lub kierowników ochrony przeciwpożarowej,
— wydawania (w przypadkach stwierdzenia niedociągnięć grożących powstaniem pożaru) zarządzeń na miejscu zmierzających do usunięcia przyczyn mogących spowodować pożar.

5. Współpracuje z urzędami i współuczestniczącymi instytucjami w zapobieganiu pożarom, a mianowicie z:

a) Wydziałem Architektury i Budownictwa,
b) Rejonowym Zakładem Zbytu i Energi Elektrycznej,
c) Rzemiosłem Kominiarskim,
d) Wydziałem Przemysłu,
e) Powiatowym Zakładem Ubezpieczeń,
f) Związkiem Ochotniczych Straży Pożarnych,
stosownie do oddzielnych wytycznych w tym zakresie oraz udziela porad fachowych i dostarcza tym instytucjom potrzebne materiały do wykonywania ustalonych zadań w niniejszych wytycznych.

6. Wytyczne wchodzą w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 2 do Uchwały PWRN Nr XXV/260 z dnia 24 czerwca 1961 r.

INSTRUKCJA PRZECIWPOŻAROWA

dla właścicieli zarządzających i użytkowników budynków mieszkalnych i gospodarczych w miastach i osiedlach woj. olsztyńskiego.

I.

Postanowienia wstępne.

1. Instrukcja niniejsza została sporządzona na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.
2. W wykazie przepisów ustalających wymagania przeciwpożarowe, rozdział II niniejszej istrukcji podano tytuły przepisów prawnych, które oznaczono liczbami rzymskimi.
3. Podając na marginesie przy poszczególnych punktach „Instrukcji" podstawy prawne, nie umieszczono tytułów o pełnym brzmieniu lecz zastąpiono go liczbami rzymskimi
4. W związku z tym, chcąc odszukać podstawę prawną, należy odczytać podaną na marginesie liczbę rzymską, następnie odszukać jej odpowiednik w podanym rozdziale drugim „wykaz przepisów" i odczytać tytuł rozporządzenia lub zarządzenia w pełnym brzmieniu.

II.

Wykaz

przepisów prawnych ustalających wymagania przeciwpożarowe podane w instrukcji.

I. Ustawa z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20 poz. 120 z dnia 25. IV. 1960 r.).
II. Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. Nr 34 poz. 216 z 1939 r.).
III. Rozporządzenie Ministrów Przemysłu i Handlu, Pracy i Opieki Społecznej oraz Spraw Wewnętrznych i Ministra Robót Publicznych o przechowywaniu i magazynowaniu olejów mineralnych (Dz. U. z 1928 r., Nr 53, poz. 508).
IV. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 28 sierpnia 1951 r. w sprawie zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów w budynkach oraz na budowach (Dz. U. Nr 49, poz. 360).
V. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 11 czerwca 1952 r. w sprawie czyszczenia kominów oraz przewodów dymowych i spalinowych (Dz. U. Nr 36, poz. 252).
VI. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 sierpnia 1955 r. w sprawie przestrzegania warunków bezpieczeństwa przeciwpożarowego przy instalowaniu piecyków przenośnych (Dz U. Nr 39, poz. 245).
VII. Rozporządzenie Ministrów Budownictwa Miast i Osiedli, Budownictwa Przemysłowego oraz Gospodarki Komunalnej z dnia 12 maja 1956 r. o instalacjach gazowych (Dz. U. Nr 25, poz. 118).
VIII. Zarządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 29 stycznia 1951 r. w sprawie obowiązków współdziałania w akcji ratowniczej straży pożarnych (Monitor Polski Nr A-11, poz. 166).
IX. Zarządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 20 września 1952 r. w sprawie ustalenia regulaminu czynności pracowników obsługi kominiarskiej przy czyszczeniu oraz przewodów dymowych i spalinowych (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-93, poz. 1341).
X. Zarządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 5 grudnia 1956 r., w sprawie ramowej organizacji i zakresu działania jednostek zarządu budynków mieszkalnych podległych prezydiom rad narodowych (zarządzenie nieopublikowane lecz rozesłane zainteresowanym) oraz aneks do układu zbiorowego pracy dla komunalnych przedsiębiorstw i zakładów użyteczności publicznej z 15 grudnia 1956 r.
XI. Instrukcja Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 października 1954 r. w sprawie nadzoru nad wykonywaniem czynności czyszczenia kominów i przewodów dymowych (Monitor Polski Nr 107, poz. 1426).

III.

Obowiązki administracji domu.

Do obowiązków administracji domu należy:

1. Zabezpieczenie domu i majątku administracyjnego przed pożarami, w sposób określony przepisami, instrukcjami oraz wytycznymi organów ochrony przeciwpożarowej. X § 8 p. 2a
2. Zapoznanie mieszkańców z treścią niniejszej instrukcji i dopilnowanie przestrzegania przepisów w niej zawartych. X § 8 p. 2a.
Na ogólnych zebraniach, w ramach innych zagadnień należy przypominać o obowiązku przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i wskazywać osoby, które nie przestrzegały tych przepisów oraz sankcje karne jakie z tego tytułu zostały zastosowane. X § 3, p. 10.
3. Podanie do wiadomości mieszkańców domu, że wchodzenie z ogniem otwartym i palenie tytoniu na strychach, piwnicach oraz w zabudowaniach gospodarczych, w których istnieje możliwość spowodowania

pożaru od otwartego ognia jest zabroniona. Wchodzenie do tych pomieszczeń jest dozwolone z lampami elektrycznymi lub gospodarskimi, odpowiednio zabezpieczonymi. VIII § 1, p. 1.

4. W każdej bramie budynku w miejscu na umieszczenie obwieszczeń dla mieszkańców, wywiesić czytelną tabliczkę z numerem telefonu alarmowego straży pożarnej, a w miastach posiadających sieć alarmową — adresem najbliższego aparatu alarmowego (pożarowskazu) oraz z numerami telefonów: pogotowia ratunkowego, wodociągowego, elektrycznego, gazowego i komisariatu MO.
5. Spowodowanie natychmiastowej naprawy kominów dymowych w wypadku uszkodzenia oraz stałe ich bielenie, dopilnowanie aby do kominów nie były wbijane haki, klamry, gwoździe itp. IV § 1 p. 5.
6. Dopilnowanie okresowego i właściwego wycieru przewodów dymowych przez osoby do tego upoważnione, utrzymanie w należytym stanie urządzeń ułatwiających pracę kominiarzy (ławy, drabiny, klamry itp.), oraz zawiadomienie komendy straży pożarnych o nie wykonywaniu wycioru kominów względnie o innych usterkach w czynnościach kominiarskich. IV. § 1.
7. Zaprowadzenie książki kontrolnej wycioru kominów. V § 4. p. 1.
8. Wykonywanie wszelkich zarządzeń pokontrolnych wydanych przez organa ochrony przeciwpożarowej oraz dopilnowanie ich wykonania przez osoby zainteresowane. IV § 1, p. 9.
9. Przygotowanie na terenie posesji zbiorników lub pojemników wykonanych z materiałów niepalnych do wysypywania popiołu, żużlu i śmieci. IV § 3.
10. Powodowanie dokonywania natychmiastowych uzupełnień, napraw i przeróbek elementów konstrukcyjnych budynku, instalacji i urządzeń mogących spowodować powstanie pożaru na skutek braków, uszkodzeń lub wadliwego działania. X § 8 p. 2a.
11. Spowodowanie zabezpieczenia wszelkich otworów nieoszklonych, znajdujących się w zewnętrznych ścianach i dachach budynków — siatka druciana o wymiadach oczek 2,5 × 10 mm. IV § 1 p. 1.
12. Dopilnowanie i sprawdzenie dozorców przy wykonywaniu przez nich prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym budynków. X §8 p. 2a.
13. Występowanie do kolegium orzekającego przy prezydium właściwej rady narodowej o ukaranie mieszkańców niestosujących się do zaleceń wydanych na podstawie przeprowadzonych kontroli przeciwpożarowych oraz zawiadomienie o tym właściwej komendy lub oddziału straży pożarnej. IV § 1 p. 9.
14. Występowanie do Państwowej Inspekcji Energetycznej lub Inspekcji Gazowniczej w sprawach związanych z instalacjami energetycznymi lub gazowymi, w przypadkach stwierdzenia w tych instalacjach wad i usterek mogących spowodować pożar. X § 8 p. 2a.
15. Delegowanie osób na szkolenie przeciwpożarowe dla pracowników administracji domów przeprowadzane przez komendę straży pożarnych. IV § 1 p. 9.

IV.

Obowiązki dozorcy domu.

Do obowiązków dozorcy domu należy:

16. Zaznajomienie się z niniejszą instrukcją i przestrzeganie przepisów w niej zawartych. X § 8 p. 3 oraz aneks do układu zbiorowego pracy § 3 p. 3.
17. Utrzymanie czystości i porządku na terenie podwórka, strychach, korytarzach, klatkach schodowych i pomieszczeniach wspólnego użytku. X § 8 p. 3 oraz aneks do układu zbiorowego pracy § 3 p. 3.
18. Utrzymanie w należytym stanie sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się na terenie domu. X § 8 p. 3 oraz aneks do układu zbiorowego pracy § 3 p. 3.
19. Alarmowanie straży pożarnych w razie powstawania pożaru oraz organizowanie doraźnej pomocy ze strony mieszkańców. X § 8 p. 3 oraz aneks do układu zbiorowego pracy § 3 p. 3.
20. Oczyszczanie pokryw podziemnych studzienek hydrantowych znajdujących się w pobliżu budynku mieszkalnego z ziemi i śmieci, a w okresie zimy ze śniegu i lodu. X § 8 p. 3.
21. Przestrzeganie, aby odmrażanie lub spawanie rur kanalizacyjnych i wodociągowych nie było dokonywane lampami lub innymi środkami przy użyciu ognia otwartego bez dokładnego zabezpieczenia palnych części bundynku czy też innych palnych materiałów przed możliwością ich spalenia. IV § 3 p. 10.
22. Dopilnowanie, aby ogniska do podgrzewania smoły lepiku były rozpalane w odległości nie mniejszej niż:
a) 10 m od budynków ogniotrwałych,
b) 30 m od budynków nieogniotrwałych.
Podczas tych czynności kocioł z rozgrzewanym materiałem winien być przykryty pokrywą, a obok przygotowany piasek i łopata do gaszenia ewentualnie palącego się materiału. Czynności te powinny się odbywać pod stałym nadzorem. IV § 3 p. 16.
23. Przestrzeganie, aby odmrażanie przewodów gazowych nie odbywało się przy zastosowaniu ognia. Odmrażanie przewodów gazowych może być przeprowadzane tylko przy użyciu gorącej wody. X § 8 p. 6.
24. Przestrzeganie aby hydranty ppożarowe oraz sprzęt gaśniczy nie były używane do celów gospodarczych. X § 8 p. 6.
25. Przestrzeganie aby mieszkańcy domu składali śmiecie, popiół itp. w pojemnikach metalowych ustawionych w podwórzu oraz pojemniki te były okresowo przez zakład oczyszczania miasta wypróżniane. X § 8 p. 6.
26. Przechowywanie książki wycieru kominów oraz dopilnowanie dokonywania wpisów przez kominiarzy. X § 8. p. 6.
27. Zwracanie uwagi mieszkańcom na obowiązek przestrzegania postanowień niniejszej instrukcji. X § 8 p. 6.
28. Wykonywanie wszelkich zaleceń organów uchrony przeciwpożarowej i administracji domu, związanych z zagadnieniami bezpieczeństwa pożarowego. X § 8 p. 6.
29. Zawiadamienie administracji domu o wszelkich zauważonych odstępstwach od postanowień niniejszej instrukcji oraz o innych stwierdzonych brakach i usterkach w działaniu urządzeń technicznych budynku mogących spowodować pożar. X § 8 p. 6.
30. Przestrzeganie zamykania drzwi wejściowych na strychy i do piwnic, jak również przechowywania kluczy do tych drzwi w oznaczonym stałym miejscu. IV. § 1 p. 7.

V.

Obowiązki mieszkańców domu.

Do obowiązków mieszkańców domu należy:

31. Zapoznanie się dokładnie z przepisami przeciwpożarowymi zawartymi w niniejszej instrukcji oraz wykazywanie jej postanowień. IV § 1 p. 9.
32. Utrzymanie użytkowanych pomieszczeń w stanie należytym według postanowień niniejszej instrukcji. IV § 1 p. 9
33. Branie udziału w ogólnych zebraniach mieszkańców domu organizowanych przez administrację w sprawach ochrony przeciwpożarowej. X § 8 p. 2a.
34. Zawiadomienie administracji domu o wszystkich zauważonych odstępstwach od postanowień niniejszej instrukcji IV § 3 p. 9.

W celu uniknięcia powstawania pożarów w pomieszczeniach mieszkalnych i gospodarczych — zabrania się:

35. Ustawienia kuchenek, piecyków na podstawach palnych jak np.: drewnianych podłogach, stołach, skrzyniach, jak również w pobliżu materiałów palnych IV § 3 p. 13.
36. Pozostawiania bez dozoru w czasie palenia kuchenek naftowych, spirytusowych, gazowych, elektrycznych, żelazek, piecyków elektrycznych, gazowych i żelaznych jak również posługiwania się nimi bez umieszczenia na podstawach ogniotrwałych. VI § 10 p. 1.
37. Zawieszanie na piecach, piecykach lub przewodach dymowych od piecyków odzieży itp. materiałów palnych. VI. § 14 p. 7.
38. Suszenia i wieszania bielizny lub kotar (zasłon) itp., materiałów palnych w odległości mniejszej niż 1 m.

od urządzeń ogrzewniczych i rur dymowych. IV § 3 p. 19.

39. Ogrzewania zamarzniętych rur kanalizacyjnych i wodociągowych — lampkami lutowniczymi lub innymi środkami z zastosowaniem ognia otwartego bez dokładnego zabezpieczenia palnych części budynku czy jakichkolwiek innych materiałów palnych przed możliwością ich zapalania. IV § 3 p. 10.

40. Podłączania piecyków gazowych do pieców węglowych, względnie odprowadzania spalin od pieców gazowych do przewodów kominowych. Piecyki te powinny być połączone z przewodami spalinowymi przeznaczonymi wyłącznie do tego celu i odprowadzającymi gazy spalinowe bezpośrednio na zewnątrz budynku. VII § 23 p. 1.

41. Wchodzenia do pomieszczeń, w których stwierdzono obecność ulatniającego się gazu palnego z otwartym ogniem, jak również zapalania w tych pomieszczeniach zapałek, zapalniczek itp. VII § 8 p. 1.

VI,

Nadzór nad dziećmi.

Zabrania się:

42. Pozostawiania dzieci bez dozoru osób starszych w czasie palenia się ognia w piecach żelaznych, trzonach kuchennych oraz w czasie palenia się kuchenek i piecyków naftowych, gazowych, spirytusowych, elektrycznych. IV § 3 p. 17.

45. Pozostawiania zapałek, zapalniczek w miejscach dostępnych dla dzieci, jak również pozwalania dzieciom na zabawę zapałkami i innymi materiałami palnymi oraz wybuchowymi. V § 3 p. 17.

44. Wyręczanie się dziećmi przy zapalaniu i czyszczeniu lamp, latarń, świec itp. IV § 3 p. 17.

45. Zezwalania dzieciom na zapalanie świec i ogni sztucznych na choinkach bez dozoru osób starszych. IV § 3 p. 17.

VII.

Urządzenia ogrzewnicze i kominy.

46. Ścianki kominów nie mogą wykazać żadnych pęknięć, szczelin i muszą być wyprawione oraz pobielone wapnem. II art. 299.

47. Każde najmniejsze nawet pęknięcie ścianek przewodu kominowego musi być natychmiast naprawiane. IV § 1 p. 5.

48. W ściany kominów nie wolno wbijać haków, gwoździ itp. IV § 1 p. 5 oraz V § 5 pkt 1.

49. Otwory w kominach pozostałe po zlikwidowaniu względnie przeniesionych piecach należy zamurować. Zatykanie lub zaklejanie tych otworów papierem lub materiałem palnym jest zabronione. VI § 13 oraz § 14 p. 9.

50. Drzwiczki wycierowe w kominach i paleniskach nie mogą wskazywać żadnych pęknięć i nieszczelności. VI § 3 p. 1.

51. Każdy użytkownik obowiązany jest umożliwić dostęp do przewodów kominowych i drzwiczek wycierowych pracownikom obsługi kominiarskiej w celu wybrania sadzy po oczyszczeniu przewodu kominowego względnie dla przeprowadzenia naprawy. V § 8.

52. Czyszczenie czynnych kominów i przewodów kominowych, dymowych i spalinowych winno się odbywać w następujących okresach:
   a) przewody od palenisk kuchennych i piecyków ogrzewalnych gospodarstwa domowego w miastach — co 6 tygodni,
   b) przewody od pieców centralnego ogrzewania kotłów do ogrzania wody — co 2 miesiące;
   c) przewody od palenisk kuchni lub zakładów zbiorowego żywienia — co 2 tygodnie;
   d) przewody kominowe spalinowo (gazowe) — co 6 miesięcy. V § 3 p. 1 oraz IX p. 2.

Piece pojemnościowe (stałe).

53. Ściany pieców nie mogą wykazywać żadnych pęknięć, szczelin itp.

54. Podłoga nieogniotrwała powinna być przed paleniskami pokryta blachą o wym. 40×50 cm. II art. 225.

55. Najmniejsza odległość pieców z cegły lub kafli od drewnianych kontrukcyjnych części budynku powinna wynosić:
   a) od elementów ocynkowanych — 15 cm.
   b) od elementów nieocynkowanych—25 cm. II art. 227b.

56. Żelazne rury przeznaczone do połączenia palenisk kanałami dymowymi, powinny być oddalone od drewnianych elementów konstrukcyjnych budynków:
   a) od elementów otynkowanych — 25 cm. II. art. 229.
   b) od elementów nieotynkowanych — 50 cm.

57. Przy przepuszczeniu rur przez ściany nieogniotrwałe izolacja z cegły na zaprawie z gliny lub innego odpowiedniego materiału powinna wynosić co najmniej 13 cm (szerokość 1 cegły). II art. 229 p.2. ,

58. Składanie, przechowywanie lub suszenie drzewa albo innego opału w odległości mniejszej niż 1 metr. od: otworów palenisk, drzwiczek wycierowych, blaszanych rur dymowych, za piecami lub na piecach jest zabronione. VI. § 9.

59. Paliwo do pieców, piecyków i kuchenek jak: węgiel torf, drzewo itp., powinno być przechowywane w naczyniach ustawionych w odległości nie mniejszej niż 1 m. od w/w urządzeń ogrzewniczych w ilości nie przekraczającej normy zużycia paliwa w ciągu doby. VI § 9.

Piecyki przenośne.

60. Wszelkiego rodzaju piecyki i kuchenki przenośne mogą być ustawianie tylko na podstawach niepalnych. Warstwa izolacyjna niepalna powinna pokrywać przestrzeń pod piecykiem lub kuchenką oraz tworzyć pas o szerokości 50 cm do około piecyka lub kuchenki. W wypadku zainstalowania piecyka żelaznego bez nóżek warstwa izolacyjna z cegieł związanych z sobą bezpośrednio stykających się z piecykiem, powinna mieć co najmniej 5 cm. VI § 2.

61. Drzwiczki paleniska z popielnika powinny umożliwiać szczelne zamknięcia otworów. VI. § 3 p. 1

62. Piecyki i kuchenki żelazne instalowane w lokalach użytkowanych powinny być wyłożone wyprawą z gliny lub szamotu. Wyprawa ta powinna być sprawdzana i w przypadku stwierdzenia uszkodzenia natychmiast naprawiona. VI § 3 p. 2.

63. Odległość piecyków i kuchenek od drewnianych części budynków powinna wynosić:
   a) od części otynkowanych lub w inny równorzędny sposób zabezpieczonych od ognia — 25 cm;
   b) od części nieotynkowanych lub w inny sposób nie zabezpieczonych od ognia — 50 cm. VI § 4 p. 1.

64. Odległość piecyków wykonanych z cegieł lub kafli od drewnianych części budynków powinna wynosić:
   a) 15 cm. od części otynkowanych lub w inny równorzędny sposób zabezpieczonych od ognia;
   b) 50 cm. — od części nieotynkowanych lub w inny sposób niezabiezpieczonych od ognia. VI. § 4 p. 2.

65. W przypadku instalowania piecyków we wnękach odległość od górnej wnęki powinna wynosić:
   a) 50 cm. — od części otynkowanych lub w inny sposób zabezpieczonych od ognia;
   b) 1 m. — od części nie otynkowanych lub w inny sposób nie zabezpieczonych od ognia. VI § 4 p. 3.

66. Przewody dymowe z rur blaszanych łączące paleniska piecyków z kanałami dymowymi, powinny być możliwie najkrótsze z tym, że długość ich nie może przekraczać 3 m. VI § 5 p. 1.

67. Ilość kolanek łączących części rur blaszanych nie może być większa niż 3. Połączenia między częściami rur, jak również połączenie rur z piecykami lub kuchenkami powinny zachodzić szczelnie jedno na drugie w kierunku ciągu. Umocowanie rur powinno zabezpieczać je przed rozłączeniem bądź upadkiem. W miejscach załamania rury powinny być zaopatrzone w szczelne zasuwy służące do usuwania sadzy lub w drzwiczki z materiałów niepalnych. VI § 5 p. 2.

68. Odległość blaszanych rur dymowych od drewnianych części budynku powinna wynosić:
   a) 50 cm. — od części otynkowanych lub w inny równorzędny sposób zabepieczonych od ognia;
   b) 1 m. — od części nieotynkowanych lub w inny sposób niezabezpieczonych od ognia. VI § 6 p. 1.

69. W przypadku zabezpieczeia rur izolacją niepalną, odległość blaszonych rur dymowych od drewnianych części budynku nie może być mniejsza niż 15 cm. VI § 6 p. 2.

70. Przeprowadzanie blaszanych rur dymowych przez drewiane stropy i dachy jest dopuszczalne pod warunkiem, że w miejscu przejścia rury przez dach lub strop rury dymowe izolowane będą cegią na zaprawie z gliny lub z innego odpowiedniego materiału, w części zaś w której rury te przechodzić będą przez strychy, zostaną one zabezpieczone materiałem izolacyjnym. VI. § 7 p. 1.

71. Przeprowadzenie blaszanych rur dymowych przez drewniane ściany jest dopuszczalne przy zachowaniu następujących warunków:
   a) ściana w miejscu przejścia rury powinna być obmurowana w promieniu 13 cm, albo zabezpieczona przewodem kominowym o takim wymiarze średnicy wewnętrznej, aby wokół rury pozostawała wolna przestrzeń nie mniejsza niż 5 cm, zamknięta z obu stron warstwą gliny. VI § 8 p. 1.
   b) rura dymowa po zewnętrznej ścianie budynku jedno kontygnacyjnego musi być wyprowadzona ponad dach i zakończona kołpakiem, który przy budynkach wielokondygnacyjnych powinien być tak umieszczony, aby zabezpieczał okna wyższych kondygancji przed iskrami. VI § 8 p. 2.
   c) odległość rur dymowych od płaszczyzny dachowej i pokrycie do wylotu rury nie mogą być mniejsze niż 1 m. VI § 8 p. 4.

Piecyki i urządzenia ogrzewnicze gazowe.

72. Wszelkie instalacje gazowe jak również ich naprawy mogą być wykonywane tylko przez właściwe przedsiębiorstwa lub osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. VII § 4 i 5.

73. Użytkownicy lokali mają obowiązek zawiadomić niezwłocznie dostawcę gazu o każdym uszkodzeniu instalacji lub wydobywaniu się gazu. VII § 8 p. 1.

74. Przewodów do gazu nie wolno używać do uziemienia urządzeń elektrycznych i radiofonicznych. VII § 16.

75. Przewody do gazu powinny być odpowiednio zabezpieczone przed rdzewieniem (wpływem wilgoci oraz szkodliwych wyziewów). W żadnym przypadku przewody do gazu nie powinny stykać się z materiałami, które mogą powodować ich uszkodzenie. VII § 20 p. 10.

76. Dopuszczalne jest stosowanie do piecyków, kuchenek i żelazek — wężyków gumowych zwykłych lub opancerzonych o średnicy wewnętrznej nie mniejszej niż 8 mm. i grubości ścianki nie mniejszej niż 2 mm. Długość wężyków nie może przekraczać 1 m. Wężyki te muszą być dobrze obsadzone i zabezpieczone zaciskowymi klamrami. VII § 22 pkt. 3.

VIII.

Urządzenia oświetleniowe.

Zabronione jest:

77. Zakładanie prowizorycznych instalacji elektrycznych, zawieszanie przewodów bezpośrednio na hakach, gwoździach oraz dokonywanie we własnym zakresie napraw instalacji elektryczno-energetycznych. Naprawy winien dokonywać tylko uprawniony elektryk. IV § 3 pkt. 21.

78. Korzystanie z uszkodzonych urządzeń elektro-energetycznych. IV § 3 p. 21. z

79. Reperowania spalonych bezpieczników drutem itp. W miejsce spalonych bezpieczników należy założyć bezpiecznik nowy. IV § 3 p. 21.

80. Włączania do jednego gniazdka sieci elektrycznej kilka urządzeń ogrzewniczych i oświetleniowych, jak np.: piecyka, żelazka, odbiornika radiowego itp., których jednocześnie działanie może wywołać przeciążenie sieci i zapalenie się przewodów elektrycznych. IV § 3 p. 22.

81. Używania latarń naftowych nie posiadających szkieł ochronnych oraz ich zabezpieczenia w postaci siatek drucianych. IV § 3 p. 20.

82. Zawieszenia lamp i latarni naftowych w odległości mniejszej niż:
   — 20 cm. od drewnianych ścian nieotynkowanych,
   — 10 cm. od drewnianych ścian otynkowanych,
   — 70 cm. od sufitów drewnianych otynkowanych,
   — 1 m od sufitów drewnianych nieotynkowanych.
   Odległości powyższe mogą być zmniejszone o połowę jeżeli nad lampą znajduje się specjalna osłona w formie klosza, wykonanego z porcelany, gliny, wypalonej lub innego niepalnego materiału. IV § 3 p. 20.

83. Osłanianie żarówek, lamp oraz latarń naftowych — papierem lub tkaniną. IV § 3 p. 21.

84. Napełnianie paliwem zbiorników lamp i latarń podczas ich palenia się. IV § 3 18.

85. Posługiwania się zapalonymi świecami nie osadzonymi w podstawach z niepalnego materiału. IV § 3 p. 18.

IX.

Urządzenia wentylacyjne.

Zabronione jest:

86. Łączenie kanałów dymowych z kanałami wentylacyjnymi, wpuszczanie blaszanych przewodów dymowych do kanałów wentylacyjnych, oraz doprowadzenie spalin z palenisk do kanałów wentylacyjnych za pomocą wszelkiego rodzaju przewodów i podłączeń,

87. Wszelkie uszkodzenia i pęknięcia w ścianach oddzielających kanały dymowe od kanałów wentylacyjnych winny być natychmiast naprawiane.

X.

Strychy, piwnice, korytarze i wyjścia w budynku mieszkalnym.

Zabronione jest:

88. Składania i przechowywania na strychach oraz w innych nie przeznaczonych do zamieszkania częściach budynków mieszkalnych, posiadających nieogniotrwałą podłogę lub strop i konstrukcję dachową palnych materiałów pak: szmaty, meble, skrzynie, makulatura, słoma itp. oraz płynów łatwopalnych, jak również zasypywania podłóg tych pomieszczeń itp. materiałami palnymi. IV § 3 p. 1.

89. Ustawiania, gromadzenia i przechowywania na klatkach schodowych, korytarzach piwnicznych materiałów, mebli, skrzyń itp. oraz zastawiania wyjść prowadzących na zewnątrz mieszkań, sieni i korytarzy. IV § 3 p. 2.

90. Kasowania istniejących zapasowych wyjść na zewnątrz budynków. IV § 3 p. 5.

91. Palenia tytuniu oraz ognia otwartego na strychach i w piwnicach jak również w miejscach zakazanych przez administrację domu. IV § 3. p. 10.

XI.

Przechowywanie i używanie płynów łatwopalnych.

Zabrania się:

92. Przechowywanie w mieszkaniach i pomieszczeniach gospodarczych:
   — benzyny — w ilości przekraczającej 5 litrów,
   — nafty — w ilości przekraczającej 35 litrów. III § 9 p. 2AB.

93. Przechowywania płynów łatwopalnych nawet w małych ilościach w pobliżu urządzeń ogrzewniczych (paleniska, piecyki żelazne, drzwiczki wycierowe i blaszane rury dymowe). IV §3 p. 2.

94. Prania odzieży, zmywania podłóg benzyną oraz domowego przyrządzania na ogniu otwartym pasty do podłóg. IV § 3 p. 18.

XII.

Dostęp do budynków i pomieszczeń.

Właściciele, użytkownicy i zarządzający nieruchomościami zabudowanymi — obowiązani są do:

95. Utrzymania swobodnego dostępu i dojazdu do wszystkich budynków znajdujących się na terenie nieruchomości, niegromadzenia pod ścianami budynków materiałów i przedmiotów, które utrudniałyby dostęp do nich, a w szczególności nieskładania pod ścianami materiałów łatwopalnych. IV § p. 3 oraz IV § 3 p. 2.

96. Utrzymywania w stanie należytym drabin oraz wyjść prowadzących na dachy domów. V § p. 8.

XIII.

Podręczny sprzęt gaśniczy

97. Urządzenia wodne, znajdujące się na terenie nieruchomości, jak również dostęp i dojazd do tych urzą-

dzeń winny być utrzymane w stanie należytym. IV § 1 p. 3.

98. Strychy budynków posiadających konstrukcje palne należy zaopatrzyć w skrzynie z piaskiem o pojemności 0,5 m³, oraz łopaty, względnie torby (papierowe) z piaskiem o pojemności 5 do 10 kg o łącznej pojemności 0,5 m³ piasku.

99. W budynkach nie posiadających sieci wodociągowej każdy użytkownik powinien mieć w rezerwie pewne zapasy wody, przechowywanej w naczyniach przeznaczonych do użytku domowego. IV § 4. p. 1:

100. Rodzaj i ilość sprzętu podręcznego, jaki powinien znajdować się na terenie poszczególnych nieruchomości, w zależności od warunków miejscowych, określi właściwa rada narodowa na wniosek komendy straży pożarnych. IV § 4 p. 2.

101. Podręczny sprzęt gaśniczy należy utrzymywać w należytym stanie i zabronić używania tego sprzętu do celów gospodarczych. IV § 1 p. 4.

XIV.
Obowiązki w wypadku pożaru.

102. Każdy obywatel z chwilą zauważenia pożaru obowiązany jest:

1) zaalarmować niezwłocznie przy użyciu wszelkich dostępnych środków nieszkańców objętego lub zagrożonego pożarem budynku i straż pożarną. § 1 p. 1.
Straż pożarną — telefon alarmowy Nr OS Nr... VIII § 1 p. 1.

2) przystąpić natychmiast do gaszenia pożaru miejscowymi środkami gaśniczymi i nieść pomoc osobom zagrożonym. VIII § 1 p. 2.
Przy wykonywaniu tych czynności należy zachować spokój, nie wywoływać paniki i nie otwierać zbędnych drzwi i okien w palącym się pomieszczeniu, gdyż dopływ powietrza (przewiew) sprzyja rozszerzaniu się pożaru.

3) Przy alarmowaniu straży pożarnej należy:
a) udać się do najbliższego telefonu i wykręcić właściwy numer,
b) po otrzymaniu połączenia podać swoje nazwigdzie i co się pali, jak również czy nie jest zasko, dokładny adres powstałego pożaru oraz grożone życie ludzkie, następnie podać numer telefonu, z którego nastąpiło połączenie ze strażą.
c) nie odkładać słuchawki telefonicznej wcześniej, aż dyżurny telefonista straży pożarnej nie odpowie „zrozumiano" lub „przyjęto",
d) po odłożeniu słuchawki należy poczekać na kontrolne połączenie się dyżurnego telefonisty straży pożarnej z telefonem, z którego nastąpiło zaalarmowanie.

103. Wszyscy mieszkańcy domu względnie bloku domu w dzielnicy, miejscowości zobowiązani są ponadto do:

a) wykonywania wszelkich zarządzeń i rozkazów wydawanych przez kierującego akcją ratowniczą, zaś z chwilą przybycia straży pożarnej dowódcy przybyłej jednostki, VIII p 3,
b) udostępnienia wszelkich dróg i gruntów do przejścia osób oraz przejazdu lub postoju pojazdów biorących udział bezpośredni lub pośredni w akcji ratowniczej, VIII § 1 p. 4,
c) udostępnienia środków łączności mogących służyć do zaalarmowania straży pożarnych lub do akcji zwalczania pożarów. VIII § 1,
d) zezwolenia na umieszczenie na nieruchomości urządzeń i przyrządów potrzebnych do akcji ratowniczej, VIII § 1 p. 6,
e) przyjmowanie na przechowywanie uratowanego od pożaru mienia oraz udzielenia tymczasowego schronienia pogorzelcom, VIII § 1 p. 7,
f) dostarczania posiadanych środków przewozowych konnych i mechanicznych, potrzebnych do przewozu na miejsce akcji straży pożarnych, sprzętu przeciwpożarowego, wody itp., VIII § 1. p. 8,
g) po zakończeniu akcji zgłosić się w razie potrzeby lub na wezwanie do prowadzącego dochodzenia dla złożenia odpowiednich zeznań.

104. Od obowiązków wymienionych w punktach 102 ppkt. 1, 2 i 103 są zwolnione:

a) osoby niezdolne do pełnienia tych obowiązków wskutek choroby, ułomności fizycznej albo psychicznej, VIII § 3 p. 1,
b) kobiety w ciąży oraz w ciągu 6 tygodni po odbyciu połogu, VIII § 3,
c) matki i inne kobiety, sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do ukończonych lat 7-miu, VIII § 3,
d) osoby nieletnie do lat 16, VIII § 3,
e) osoby, które ukończyły 60 lat życia. VII § 3.

XV.
Sankcje karne

105. Za nieprzestrzeganie niniejszej instrukcji oraz innych obowiązujących przepisów przeciwpożarowych bądź też za opieszałe lub niedbałe ich wykonywanie będą stosowane sankcję karne przewidziane art. 27, 28, 29, ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej a mianowicie:

a) art. 27 — kto w czasie akcji ratowniczej bezpodstawnie odmawia wykonania zarządzeń wydanych przez kierującego akcją podlega karze aresztu do lat dwóch,
b) art. 28 — kto zaniedbuje szczególne obowiązki w sprawowaniu zarządu lub nadzoru nad obiektami pod względem zabezpieczenia pożarowego tych obiektów, podlega karze więzienia do lat pięciu. Tej samej karze podlega, kto złośliwie utrudnia lub uniemożliwia wykonanie zadań straży pożarnych.
c) art. 29 — kto wprowadza w błąd straże pożarne złośliwymi alarmami, wykracza przeciwko przepisom ustawy lub przepisom bądź zarządzeniom wydanym na ich podstawie podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł.

XVI.
Postanowienia końcowe

Niniejszą instrukcję należy podać do wiadomości wszystkim mieszkańcom i omówić ją na najbliższym zebraniu ogólnym mieszkańców.

Instrukcja wchodzi w życie z dniem uchwalenia, a tym samym tracą moc obowiązującą dotychczasowe instrukcje o charakterze ogólnym.

Ceny ogłoszeń: o zgubieniu dokumentów najmniejsze ogłoszenie—10,50 zł (wraz z dokumentem dowodowym), ogłoszenie drobne do 100 wyrazów — 0,90 zł za wyraz, ogłoszenie większe — strona 240 zł, 1/2 strony — 165 zł, 1/4 strony — 90 zł, 1/8 strony — 10 zł. Tabelaryczne i cyfrowe o 50% drożej. Prenumerata roczna ze skorowidzem 18 zł, półroczna bez skorowidza 10 zł.
Należność za ogłoszenia i prenumeratę płatną z góry na konto Nr 1015-94/2-97 w Narodowym Banku Polskim I Oddz. Miejski w Olsztynie.
Cena egzemplarza 2,10 zł.

ODBIORCA:

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. Kopernika 48 — Prez. WRN, Wydz. Budżetowo- Gospodarczy, tel. 47-58

Olszt. Z Graf. Lz. 1961 (1.050) 13.7.61 R-8/982